

C/2024/2586

22.4.2024

**Begäran om förhandsavgörande framställd av Landgericht Duisburg (Tyskland) den 7 december 2023 -
FD mot Mercedes-Benz Group AG**

(Mål C-751/23, Mercedes-Benz Group)

(C/2024/2586)

Rättegångsspråk: tyska

Domstol som begär förhandsavgörande:

Landgericht Duisburg

Parter i det nationella målet:

Kärande: FD

Svarande: Mercedes-Benz Group AG

Tolkningsfrågor

1. Kan den befogenhet som en allmän domstol i en medlemsstat i Europeiska unionen har, i fall där ett EG-typgodkännande har beviljats för en fordonstyp, att fastställa skadestånd för köparen av ett fordon – vilket enligt tillverkarens uppgifter har tillverkats och släppts ut på marknaden på grundval av detta EG-typgodkännande, särskilt gentemot säljaren och/eller tillverkaren, med motiveringen att det aktuella fordonet på grund av vissa omständigheter inte uppfyller kraven i unionslagstiftningen till följd av bristande överensstämmelse med den godkända typen och/eller för att EG-typgodkännandet i sig är rättsstridigt, utan att någon av de myndigheter som anges i artikel 5.2 andra stycket i förordning (EU) 2018/858, ⁽¹⁾ efter det att det EG-typgodkännande beviljats på grundval av vilket fordonet har tillverkats och släppts ut på marknaden, har utfärdat ett rättsligt bindande yttrande, enligt vilket det aktuella fordonet på grund av dessa omständigheter och orsaker, nämligen bristande överensstämmelse med den godkända typen och/eller att EG-typgodkännandet i sig är rättsstridigt, inte uppfyller kraven i unionslagstiftningen – bortfalla eller åtminstone begränsas?

2. Om fråga 1 ska besvaras jakande:

I vilka sådana fall exakt och i vilken utsträckning är de allmänna domstolarna i en medlemsstat förhindrade från att fastställa skadestånd för köparen av ett fordon, vilket enligt tillverkarens uppgifter har tillverkats och släppts ut på marknaden på grundval av detta EG-typgodkännande, särskilt gentemot säljaren och/eller tillverkaren, med motiveringen att det aktuella fordonet på grund av vissa omständigheter inte uppfyller kraven i unionslagstiftningen till följd av bristande överensstämmelse med den godkända typen och/eller för att EG-typgodkännandet i sig är rättsstridigt?

3. Om fråga 1 ska besvaras jakande:

Innehåller unionslagstiftningen krav vad gäller fördelningen av åberops- och bevisbördan, bevislättnader och skyldigheter för parterna i samband med bevisupptagningen huruvida villkoren är uppfyllda för att en allmän domstol i en medlemsstat ska ha befogenhet att bevilja köparen av ett fordon skadestånd med motiveringen att det aktuella fordonet på grund av vissa omständigheter inte uppfyller kraven i unionslagstiftningen till följd av bristande överensstämmelse med den godkända typen och/eller för att EG-typgodkännandet i sig är rättsstridigt i en civilrättslig tvist mellan köparen av ett fordon och tillverkaren, som även har sålt fordonet till köparen, avseende skadeståndsskyldighet för tillverkaren gentemot köparen?

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknadskontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt om upphävande av direktiv 2007/46/EG (EUT L 151, 2018, s. 1).

4. **Om fråga 3 ska besvaras jakande och det uppställs krav i unionslagstiftningen:**

Hur ska fördelningen av åberopsbördan vara utformad enligt unionslagstiftningen?

Hur ska fördelningen av bevisbördan vara utformad enligt unionslagstiftningen?

Ska det föreskrivas särskilda bevislättnader för den ena eller den andra sidan? Om detta är fallet: vilka?

Ska den ena eller den andra sidan åläggas skyldigheter i samband med bevisupptagningen vad gäller dessa villkor? Om detta är fallet: vilka? Om sådana skyldigheter ska föreligga: Vilka rättsföljder ska en underlåtenhet att uppfylla dessa skyldigheter från den ena eller den andra sidan medföra enligt unionslagstiftningen?

5. Kan den befogenhet som en allmän domstol i en medlemsstat i Europeiska unionen har i fall där det föreligger ett rättsligt bindande yttrande från en av de myndigheter som anges i artikel 5.2 andra stycket i förordning (EU) 2018/858 – enligt vilket ett motorfordon på grund av vissa omständigheter inte uppfyller kraven i unionslagstiftningen till följd av bristande överensstämmelse med den godkända typen och/eller att EG-typgodkännandet i sig är rättsstridigt, att neka köparen av detta fordon skadestånd gentemot säljaren och/eller tillverkaren, med motiveringen att det aktuella fordonet i strid med detta rättsligt bindande yttrande av faktiska och/eller rättsliga skäl faktiskt uppfyller kraven i unionslagstiftningen – bortfalla eller åtminstone begränsas?

6. **Om fråga 5 ska besvaras jakande:**

I vilka sådana fall exakt och i vilken utsträckning är de allmänna domstolarna i en medlemsstat förhindrade från att fastställa skadestånd för köparen av detta motorfordon gentemot säljaren och/eller tillverkaren, med motiveringen att det aktuella fordonet i strid med detta rättsligt bindande yttrande av faktiska och/eller rättsliga skäl faktiskt uppfyller kraven i unionslagstiftningen?

I synnerhet: Omfattar begränsningen av den befogenhet som en allmän domstol i en medlemsstat har i dessa fall endast ett nekande av skadestånd av faktiska skäl eller endast av rättsliga skäl eller ett nekande av skadestånd både av faktiska och av rättsliga skäl?

7. På vilka villkor gäller de gränsvärden som fastställts för avgasutsläpp enligt förordning (EG) nr 715/2007 ⁽²⁾ för fordon som omfattas av avgasnormen Euro 5?

8. **I den utsträckning svaren på frågorna 1–6 medger att det är tänkbart med fall där en allmän domstol i en medlemsstat i en tvist mellan köparen av ett motorfordon och tillverkaren och/eller säljaren som rör skadeståndsanspråk från köparen mot sistnämnda part på grund av att fordonets egenskaper påstås strida mot kraven i unionslagstiftningen är behörig att göra självständiga fastställelser huruvida det aktuella fordonet uppfyller kraven i unionslagstiftningen avseende iakttagande av gränsvärden för avgasutsläpp:**

Innehåller unionslagstiftningen krav vad gäller fördelningen av åberops- och bevisbördan, bevislättnader och skyldigheter för parterna i samband med bevisupptagningen avseende frågan huruvida avgasutsläpp från motorfordon iakttar de gränsvärden som fastställts för dem i ett tvistemål mellan köparen av ett motorfordon och tillverkaren som rör skadeståndsanspråk från förstnämnda part mot sistnämnda part på grund av fordonets påstådda överskridande av de lagstadgade gränsvärdena för avgasutsläpp under förhållanden när dessa skulle ha iakttagits?

9. **Om fråga 8 ska besvaras jakande och det uppställs krav i unionslagstiftningen:**

Hur ska fördelningen av bevisbördan vara utformad enligt unionslagstiftningen?

Ska det föreskrivas särskilda bevislättnader för den ena eller den andra sidan? Om detta är fallet: vilka?

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2007 av den 20 juni 2007 om typgodkännande av motorfordon med avseende på utsläpp från lätta personbilar och lätta nyttofordon (Euro 5 och Euro 6) och om tillgång till information om reparation och underhåll av fordon (EUT L 171, 2007, s. 1).

Ska den ena eller den andra sidan åläggas skyldigheter i samband med bevisupptagningen? Om detta är fallet: vilka?

Om sådana skyldigheter ska föreligga: Vilka rättsföljder ska en underlåtenhet att uppfylla dessa skyldigheter från den ena eller den andra sidan medföra enligt unionslagstiftningen?

Gör det vid besvarandet av ovanstående frågor skillnad huruvida det yrkade skadeståndet härrör från ett avtalsbrott eller från ett otillåtet handlande, och om så är fallet, på vilket sätt?

10. Kan en del av en konstruktion i ett motorfordon som mäter temperatur, fordonshastighet, motorns varvtal, växel, insugningsundertryck eller andra parametrar i syfte att, beroende på resultatet av mätningen, modulera parametrarna för förbränningsprocessen i motorn och vilken även försämrar effekten hos systemet för kontroll av utsläpp i den mening som avses i artikel 3.10 i förordning nr 715/2007 anses utgöra en manipulationsanordning i den mening som avses i artikel 3.10 i denna förordning, när moduleringen av parametrarna för förbränningsprocessen som den berörda delen av konstruktionen aktiverar till följd av resultatet av mätningen visserligen medför att utsläppen av ett eller flera skadliga ämnen – till exempel kväveoxider – ökar å ena sidan, men utsläppen av ett eller flera andra skadliga ämnen – till exempel partiklar, kolväten, kolmonoxid och/eller koldioxid – samtidigt minskar å andra sidan?

11. **Om fråga 10 ska besvaras jakande:**

Under vilka förutsättningar ska nämnda konstruktionsdel i ovannämnda situation anses utgöra en manipulationsanordning?

12. Kan en anordning eller styrning i ett motorfordon som genom sin förändring av parametrarna för förbränningsprocessen visserligen medför att utsläppen av ett eller flera skadliga ämnen – till exempel kväveoxider – ökar å ena sidan, men utsläppen av ett eller flera andra skadliga ämnen – till exempel partiklar, kolväten, kolmonoxid och/eller koldioxid – samtidigt minskar å andra sidan, vara förbjuden enligt unionslagstiftningen av andra skäl än förekomsten av en manipulationsanordning i den mening som avses i artikel 3.10 i förordning nr 715/2007?

13. **Om fråga 12 ska besvaras jakande:**

Under vilka förutsättningar är så fallet?

14. **Om fråga 10 ska besvaras jakande:**

Ska en manipulationsanordning i den mening som avses i artikel 3.10 i förordning nr 715/2007 även anses vara tillåten enligt artikel 5.2 andra meningen a i nämnda förordning om den visserligen inte är nödvändig för att skydda motorn mot skador eller olyckor, men ändå är nödvändig för att garantera säker körning?

15. **I den utsträckning svaren på frågorna 1–6 medger att det kan förekomma fall där en allmän domstol i en medlemsstat i en tvist mellan köparen av ett motorfordon och tillverkaren och/eller säljaren som rör skadeståndsanspråk från köparen mot sistnämnda part på grund av att fordonets egenskaper påstås strida mot kraven i unionslagstiftningen är behörig att göra självständiga fastställelser huruvida det aktuella fordonet uppfyller kraven i unionslagstiftningen avseende de anordningar och styrningar som installerats där**

och på samma gång

fråga 10 dessutom ska besvaras jakande:

Innehåller unionslagstiftningen krav vad gäller åberops- och bevisbördan, bevislättnader och skyldigheter för parterna i samband med bevisupptagningen avseende frågan huruvida avgasutsläpp från motorfordon iakttar de gränsvärden som fastställts för dem i ett tvistemål mellan köparen av ett motorfordon och tillverkaren som rör skadeståndsanspråk från förstnämnda part mot sistnämnda part på grund av att en förbjuden manipulationsanordning i den mening som avses i artikel 3.10 i förordning nr 715/2007 som påstås ha installerats där, i den mån de faktiska omständigheterna är omtvistade mellan parterna huruvida det finns en manipulationsanordning och huruvida denna är förbjuden, när tillverkaren samtidigt även har sålt fordonet till köparen?

16. **Om fråga 15 ska besvaras jakande och det uppställs krav i unionslagstiftningen:**

Hur ska fördelningen av bevisbördan i detta avseende vara utformad enligt unionslagstiftningen?

Ska det föreskrivas särskilda bevislättnader för den ena eller den andra sidan? Om detta är fallet: vilka?

Ska den ena eller den andra sidan åläggas skyldigheter i samband med bevisupptagningen? Om detta är fallet: vilka?

Om sådana skyldigheter ska föreligga: Vilka rättsföljder ska en underlåtenhet att uppfylla dessa skyldigheter från den ena eller den andra sidan medföra enligt unionslagstiftningen?

Gör det vid besvarandet av ovanstående frågor skillnad huruvida det yrkade skadeståndet härrör från ett avtalsbrott eller från ett otillåtet handlande, och om så är fallet, på vilket sätt?

17. **I den utsträckning svaren på frågorna 1–6 medger att det kan förekomma fall där en allmän domstol i en medlemsstat i en tvist mellan köparen av ett motorfordon och tillverkaren och/eller säljaren som rör skadeståndsanspråk från köparen mot sistnämnda part på grund av att fordonets egenskaper påstås strida mot kraven i unionslagstiftningen är behörig att göra självständiga fastställelser huruvida det aktuella fordonet uppfyller kraven i unionslagstiftningen avseende de anordningar och styrningar som installerats där**

och på samma gång

fråga 12 ska besvaras jakande:

Innehåller unionslagstiftningen krav vad gäller fördelningen av åberops- och bevisbördan, bevislättnader och skyldigheter för parterna i samband med bevisupptagningen avseende frågan huruvida avgasutsläpp från motorfordon iakttar de gränsvärden som fastställts för dem i ett tvistemål mellan köparen av ett motorfordon och tillverkaren som rör skadeståndsanspråk från förstnämnda part mot sistnämnda part på grund av en anordning eller styrning som påstås ha installerats där, vilken visserligen inte ska klassificeras som manipulationsanordning i den mening som avses i artikel 3.10 i förordning nr 715/2007, men som ska anses förbjuden av andra skäl, i den mån de faktiska omständigheterna är omtvistade mellan parterna huruvida det finns en anordning eller styrning och huruvida den är förbjuden, när tillverkaren samtidigt även har sålt fordonet till köparen?

18. **Om fråga 17 ska besvaras jakande och det uppställs krav i unionslagstiftningen:**

Hur ska fördelningen av bevisbördan i detta avseende vara utformad enligt unionslagstiftningen?

Ska det föreskrivas särskilda bevislättnader för den ena eller den andra sidan? Om detta är fallet: vilka?

Ska den ena eller den andra sidan åläggas skyldigheter i samband med bevisupptagningen? Om detta är fallet: vilka?

Om sådana skyldigheter ska föreligga: Vilka rättsföljder ska en underlåtenhet att uppfylla dessa skyldigheter från den ena eller den andra sidan medföra enligt unionslagstiftningen?

Gör det vid besvarandet av ovanstående frågor skillnad huruvida det yrkade skadeståndet härrör från ett avtalsbrott eller från ett otillåtet handlande, och om så är fallet, på vilket sätt?

19. Syftar bestämmelserna i direktiv 2007/46/EG ⁽³⁾, särskilt artiklarna 18.1, 26.1 första stycket och 3.36 i nämnda direktiv och de bestämmelser som medlemsstaterna antagit på grundval av dem även till att skydda en enskild köpare av ett motorfordon, oberoende från vem köparen har förvärvat fordonet, även i förhållande till tillverkaren alltid eller i vart fall i vissa fall från att göra ett ekonomiskt ofördelaktigt förvärv av ett motorfordon som inte uppfyller kraven i unionslagstiftningen, vilket köparen inte skulle ha förvärvat om han eller hon hade haft kännedom om att det inte uppfyller dessa krav, eftersom köparen inte velat göra ett sådant förvärv, och även från att endast delvis vara bunden och även endast delvis bära konsekvenserna av detta, samt dessutom från att belastas med

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/46/EG av den 5 september 2007 om fastställande av en ram för godkännande av motorfordon och släpvagnar till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon (ramdirektiv) (EUT L 263, 2007, s. 1).

de kostnader som rimligen uppkommer genom att köparen yrkar att helt befrias från ett sådant oönskat förvärv? Om detta enbart är fallet i vissa situationer och/eller i begränsad omfattning: I vilka situationer och/eller i vilken omfattning är detta fallet?

20. Är en fordonstillverkare, oberoende av svaret på ovanstående fråga 19, vid ett åsidosättande av bestämmelser från medlemsstaterna som antagits på grundval av artiklarna 18.1, 26.1 första stycket och 3.36 i direktiv 2007/46 av andra skäl enligt unionslagstiftningen, om fordonstillverkaren har åsidosatt förbudet mot att utfärda ett felaktigt intyg om överensstämmelse, alltid eller i åtminstone i vissa fall skyldig att helt befria köparen, oberoende av från vem denne har förvärvat fordonet, från följderna av det på åsidosättandet baserade för köparen ekonomiskt ofördelaktiga förvärvet av ett fordon som inte uppfyller kraven i unionslagstiftningen, vilket köparen inte skulle ha förvärvat om han eller hon hade haft kännedom om att det inte uppfyller dessa krav, eftersom köparen inte velat göra ett sådant förvärv, och således, om köparen yrkar detta, särskilt återbetala kostnaderna för fordonsförvärvet, i förekommande fall i utbyte mot återlämnande och övergång av äganderätten till fordonet och med avräkning för värdet av de eventuella fördelar som köparen haft till följd av fordonsförvärvet, och dessutom även återbetala sådana rimliga kostnader som uppkommit för köparen genom att denne gör gällande kravet på återbetalning av kostnaderna för förvärvet av fordonet? Om detta enbart är fallet i vissa situationer och/eller i begränsad omfattning: I vilka situationer och/eller i vilken omfattning är detta fallet?

21. **Om den första delfrågan under fråga 19 endast ska besvaras jakande i vissa fall:**

Innehåller unionslagstiftningen krav vad gäller fördelningen av åberops- och bevisbördan, bevislättnader och skyldigheter för parterna i samband med bevisupptagningen avseende frågan huruvida villkoren är uppfyllda i en situation i vilken bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/46/EG av den 5 september 2007, särskilt artiklarna 18.1 och 3.36 i nämnda direktiv, samt de bestämmelser som medlemsstaterna har antagit på grundval av dessa bestämmelser, även har i syfte att skydda den enskilda köparen av ett motorfordon i förhållande till tillverkaren från att göra ett ekonomiskt ofördelaktigt förvärv av ett motorfordon som inte uppfyller kraven i unionslagstiftningen, vilket köparen inte skulle ha förvärvat om han eller hon hade haft kännedom om att det inte uppfyller dessa krav, eftersom köparen inte velat göra ett sådant förvärv och även från att endast delvis vara bunden och även endast delvis bära konsekvenserna av detta, samt dessutom från att belastas med de kostnader som rimligen uppkommit genom att köparen yrkar att helt befrias från ett sådant oönskat förvärv i ett tvistemål mellan köparen av ett fordon och tillverkaren mot vilken krav riktas **i denna egenskap** som rör skadeståndsanspråk från förstnämnda part mot sistnämnda part på grund av fordonets påstådda lagstridiga egenskaper?

22. **Om fråga 21 ska besvaras jakande och det uppställs krav i unionslagstiftningen:**

Hur ska fördelningen av bevisbördan i detta avseende vara utformad enligt unionslagstiftningen?

Ska det föreskrivas särskilda bevislättnader för den ena eller den andra sidan? Om detta är fallet: vilka?

Ska den ena eller den andra sidan åläggas skyldigheter i samband med bevisupptagningen? Om detta är fallet: vilka?

Om sådana skyldigheter ska föreligga: Vilka rättsföljder ska en underlåtenhet att uppfylla dessa skyldigheter från den ena eller den andra sidan medföra enligt unionslagstiftningen?

23. **Om den första delfrågan under fråga 20 endast ska besvaras jakande i vissa fall:**

Innehåller unionslagstiftningen krav vad gäller fördelningen av åberops- och bevisbördan, bevislättnader och skyldigheter för parterna i samband med bevisupptagningen i en situation i vilken en fordonstillverkare enligt unionslagstiftningen, av andra skäl än de som beskrivs i fråga 19, har åsidosatt de bestämmelser som medlemsstaterna antagit på grundval av artiklarna 18.1, 26.1 första stycket och 3.36 i direktiv 2007/46 i form av ett åsidosättande av förbudet mot att utfärda ett felaktigt intyg om överensstämmelse, beträffande frågan huruvida villkoren är uppfyllda för att tillverkaren ska vara skyldig att helt befria köparen från följderna av det på

åsidossättandet baserade förvärvet av ett fordon som inte uppfyller kraven i unionslagstiftningen, vilket köparen inte skulle ha förvärvat om han eller hon hade haft kännedom om att det inte uppfyller dessa krav, eftersom köparen inte velat göra ett sådant förvärv, och således, om köparen yrkar detta, särskilt ska återbetala kostnaderna för fordonsförvärvet, i förekommande fall i utbyte mot återlämnande och övergång av äganderätten till fordonet och med avräkning för värdet av de eventuella fördelar som köparen haft till följd av fordonsförvärvet, och dessutom även återbetala sådana rimliga kostnader som uppkommit för köparen genom att denne gör gällande kravet på återbetalning av kostnaderna för förvärvet av fordonet i ett tvistemål mellan köparen av ett fordon och tillverkaren mot vilken krav riktas **i denna egenskap** som rör skadeståndsanspråk från förstnämnda part mot sistnämnda part på grund av fordonets påstådda lagstridiga egenskaper?

24. **Om fråga 23 ska besvaras jakande och det uppställs krav i unionslagstiftningen:**

Hur ska fördelningen av bevisbördan i detta avseende vara utformad enligt unionslagstiftningen?

Ska det föreskrivas särskilda bevislättnader för den ena eller den andra sidan? Om detta är fallet: vilka?

Ska den ena eller den andra sidan åläggas skyldigheter i samband med bevisupptagningen? Om detta är fallet: vilka?

Om sådana skyldigheter ska föreligga: Vilka rättsföljder ska en underlåtenhet att uppfylla dessa skyldigheter från den ena eller den andra sidan medföra enligt unionslagstiftningen?

25. Krävs det enligt unionslagstiftningen i fall där tillverkaren av ett motorfordon på grund av utfärdandet av ett intyg om överensstämmelse, i vilket felaktigt anges att fordonet felaktigt överensstämmer med alla rättsakter vid tillverkningstillfället, i princip är skadeståndsskyldig, att köparen av motorfordonet beviljas ett minimiskadestånd gentemot tillverkaren med förbehåll för en avräkning för värdet av fördelar som köparen haft till följd av förvärvet, även om köparen i praktiken redan utan hänsyn till avdraget för fördelarna inte lidit någon skada över huvud taget eller endast en mindre skada? Om detta enbart är fallet i vissa situationer: I vilka situationer föreligger ett sådant krav?

26. **Om fråga 25 åtminstone ska besvaras jakande i vissa fall:**

Vilket belopp motsvarar det minimiskadestånd som ska tillerkännas med förbehåll för avräkning för värdet av fördelar som köparen haft till följd av förvärvet?